

РЕШЕНИЕ

№ 5605

гр. София, 14.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 27.01.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **11079** по описа за **2022** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – чл.228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на ДИРЕКЦИЯ „ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА СОФИЙСКА ОБЛАСТ“ – [населено място], представлявана от директора, срещу РЕШЕНИЕ №4190/07.11.2022г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 99^{-ти} с-в по н.а.х. дело №9858/2022г.

Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт, като постановен при неправилно приложение на материалния закон. Поддържа, че съставеният Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) и оспореното Наказателно постановление (НП) са издадени от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на установения ред и в преклузивните срокове по чл.34, ал.1 и ал.3 ЗАНН. Оспорва извода на първостепенния съд за неспазване на териториалната компетентност на издателя на НП. Сочи, че наличният по преписката оригинал на НП, носи подписа на неговия издател инж. Е. А., в качеството ѝ на директор на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ (ДИТ). Изтъква, че с нормата на чл.6, ал.5 от Устройствения правилник на Изпълнителна Агенция „Главна инспекция по труда“ (УПИАГИТ) е предвидена възможност изпълнителният директор да предоставя, в съответствие с нормативните актове, отделни свои правомощия на директорите на

дирекции или на служители на Агенцията, определени за ръководители на проекти, а според чл.16, ал.4, т.2 от Устройствения правилник директорите на дирекции „Инспекция по труда“ осъществяват правомощията на административно-наказващ орган по смисъла на чл.47, ал.2 ЗАНН. Сочи, че заповед в тази насока се съдържа в кориците по делото. Няма спор, според кастора, че именно инж. Е. А., издала процесното НП, е заемала длъжността директор на ДИТ. При това смята, че АУАН е съставен, съответно НП е издадено, от компетентни за това органи, в рамките на дадените им от закона правомощия, при спазване на принципите за териториална и материална компетентност. Поддържа, че чл.6, ал.2, т.14 УПИАГИТ ясно регламентира възможността на изпълнителния директор да определя териториалната компетентност на инспекторите по труда, като това не е ограничено от нормата на чл.16, ал.2 УПИАГИТ. Прави искане за отмяна на обжалваното съдебно Решение и вместо него, по същество на спора, да бъде потвърдено изцяло Наказателно постановление (НП) №23-2200096/ 04.05.2022г., издадено от директор на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение за две съдебни инстанции.

Ответникът – „ВАЙ ГРУП“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител адв. И. Г. поддържа, че обжалваното съдебно решение е правилно и не са налице сочените касационни основания за неговата отмяна. Доводи за неоснователност на касационната жалба излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Претендира да му бъдат присъдени разноски.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор В. от Софийска градска прокуратура (СПП), дава заключение за основателност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното: Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

С НП № 23-2200096/04.05.2022г., на основание чл.416, ал.5 във връзка с чл.414, ал.3 от Кодекса на труда (КТ), на „Вай груп“ ЕООД е наложено административно наказание „имуществена санкция“, в размер на 2000 (две хиляди) лева за това, че при извършена на 15.02.2022г. проверка по спазване на трудовото законодателство от служители на ДИТ, е било установено, че дружеството, в качеството му на работодател, е предприело действия по уведомяване на Териториална дирекция на Националната агенция за приходите (ТД на НАП) за прекратяване на трудовия договор на лицето Г. Г. Р., на длъжност „продавач-консултант“, на основание чл.71, ал.1 КТ, без реално да е налице прекратяване на трудовото правоотношение, с което е нарушена разпоредбата на чл.62, ал.3 КТ във връзка с чл.3, ал.1, т.2 от Наредба №5 от 29 декември 2002г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл.62, ал.5 КТ (Наредба №5/2002г.).

С процесния съдебен акт е ОТМЕНЕНО НП №23-2200096/04.05.2022г.

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е събрал относими писмени и гласни доказателства и въз основа на тях е приел, че АУАН е съставен, съответно НП е издадено от некомпетентни органи, което води до незаконосъобразност на тези актове и е основание за отмяна на оспореното НП. Първостепенният съд е приел, че след като изпълнителният директор на

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ИАГИТ) няма изрично възложено правомощие да определя и променя териториалната компетентност на инспекторите по труда, то инспекторите от ДИТ (проверяващи в настоящия случай) нямат териториална компетентност да извършват проверки на територията на Столична община (където е осъществена проверката и е констатирано нарушението), поради което АУАН е съставен от териториално некомпетентен орган, а издаденото НП също е издадено от орган без териториална компетентност.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл.219, ал.1 АПК, поради което и на основание чл.220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от СРС, 99^{-ти} с-в.

Касационната инстанция приема, че Софийски районен съд (СРС) е постановил съдебното решение в нарушение на материалния закон. Налице е отменително касационно основание по смисъла на чл.348, ал.1, т.1 във вр. с ал.2 НПК.

Със Заповед №3-0058/11.02.2014г., т.4, изпълнителният директор на ИАГИТ е упълномощил директорите на дирекции „Инспекция по труда“ да издават наказателни постановления по актове за установяване на административни нарушения, съставени от инспектори и от лицата от ДИТ, посочени в чл.21, ал.2 УПИАГИТ. С последваща Заповед №3-0024/08.01.2019г. изпълнителният директор на ИАГИТ е определил териториалния обхват на контролната дейност на служителите от Дирекция „Инспекция по труда“ – [населено място] и Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“. Със Заповед №3-0025/08.01.2019 . изпълнителният директор на ИАГИТ е разширил териториалния обхват на контролна дейност, определен със Заповедта от 08.01.2019г. за служителите на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“. Така район „М.“ на Столична община е бил включен към териториалния обхват на контролна дейност на служителите на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“.

Съгласно разпоредбата на чл.416, ал.5 КТ наказателните постановления се издават от ръководителя на съответния орган по чл.399, чл.400 и чл.401 или от оправомощени от него длъжностни лица съобразно ведомствената принадлежност на актосъставителите. Заповед №3-0024/08.01.2019г. и Заповед №3-0025/08.01.2019г., с които се определя, респ. се разширява териториалната компетентност на служителите на ДИТ, са издадени на основание чл.6, ал.2, т.14 УПИАГИТ.

Настоящият съдебен състав намира, че в съдебната фаза на административнонаказателното производство от страна на първостепенния съд е бил извършен недопустим инцидентен контрол за законосъобразност на влезлите в сила и поради това придобили стабилитет индивидуални административни актове. Съгласно разпоредбата на чл.84 ЗАНН, в това производство се прилагат процесуалните правила на Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), който не предвижда подобна възможност. Косвеният контрол за законосъобразност на административните актове е допустим само в гражданския процес – чл.17, ал.2 от Граждански процесуален кодекс (ГПК), но не и в производството, развиващо се по правилата на ЗАНН и НПК. Посоченото налага извод, че в обжалваното решение първостепенният съд е упражнил един недопустим инцидентен контрол за законосъобразност на влезли в сила актове на изпълнителният директор на ИАГИТ, с които е определен териториалният обхват на контролна дейност на служителите на ДИТ.

Съобразно чл.4, ал.1, т.1 УПИАГИТ (отм. ДВ. бр.81 от 11 октомври 2022г., действал към датата на извършване на нарушението и към датата на издаване на НП)

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ осъществява дейността си, като упражнява цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. Главна дирекция „Инспектиране на труда“ с нейните 28 териториални поделения - дирекции „Инспекция по труда“, разположени в административните центрове на областите, е част от организираната специализирана администрация на агенцията (арг. от чл.12, т.3 от Правилника). Съгласно чл.16, ал.1 и ал.2, т.1 УПИАГИТ дирекциите „Инспекция по труда“ са териториални поделения към Главна дирекция „Инспектиране на труда“ и осъществяват дейността си на територията на съответната област, като упражняват цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. При и по повод изпълнение на служебните си задължения, инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, като на основание чл.21, ал.4, т.3 УПИАГИТ може да съставя акт за административно нарушение и да образува административнонаказателно производство.

По отношение възможността за делегиране от изпълнителен директор на ИАГИТ на права на дейност на Дирекциите „Инспекция по труда“ извън териториалните предели на съответната област (чл.16, ал.2 УПИАГИТ във вр. чл.6, ал.2, т.14 УПИАГИТ), е правен въпрос, който не може да бъде решаван и изследван в настоящото производство. Ето защо, настоящият съдебен състав приема, че законосъобразно Т. А. К., „инспектор“ от Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ е съставила АУАН, а директорът на тази дирекция е издал НП, за деяние, реализирано в [населено място]. Не се подкрепят и споделят изводите на първостепенния съд, че с оглед мястото на извършване на нарушението, актовете е следвало да бъдат издадени от органи на Дирекция „Инспекция по труда“ - С., респ. НП е постановено от териториално некомпетентно лице и поради това формално основание същото е отменено.

При осъществения контрол, касационната инстанция намира, че СРС не е извършил анализ и преценка на събраните по делото доказателства и не изложил доказателствени, фактически и правни изводи относно релевантните за повдигнатото от административнонаказващия орган нарушение, предмет на административнонаказателното обвинение, обстоятелствата, включени в предмета на доказване по делото, както и приложението на закона в съответната разпоредба и хипотеза. Фактическите и правни съображения, изложени в обжалвания съдебен акт са насочени единствено по отношение на компетентността на издателя на НП.

Член 220 АПК установява забрана за касационната инстанция да извършва фактически установявания. Касационната инстанция няма правомощия да установява нови фактически положения и следва да проверява единствено правораздавателната дейност на районния съд. При липса на фактически установявания в обжалвания съдебен акт (липсват мотиви за извършено от обективна и субективна страна на нарушението) се препятства касационната проверка по приложението на закона и затова решението на районния съд следва да бъде отменено и делото да бъде върнато на друг състав от същия съд за ново разглеждане при съобразяване на повдигнатото административнонаказателно обвинение.

Съдът намира, че съгласно чл.226, ал.3 АПК по исканията на страните за разноси за настоящото съдебно производство следва да се произнесе СРС при новото разглеждане на делото съгласно изхода на спора.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} Касационен състав

РЕШИ

ОТМЕНЯ СЪДЕБНО РЕШЕНИЕ №4190/07.11.2022г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 99^{-ти} с-в по н.а.х. дело №9858/2022г.

ВРЪЩА ДЕЛОТО за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.